

A P R I L 2 0 1 4

DierenPerspectief

bewustzijn in wezenlijke afhankelijkheid tussen mens en dier

Redactioneel

De politiek lijkt een eerste stap te zetten om het aantal dierproeven terug te dringen. Vandaar dat we in dit nummer aandacht besteden aan dierproeven en de welzijnsgevolgen voor proefdieren. Dierenrecht 6 gaat over speelgenot, voor dieren een belangrijk welzijnsaspect en voor mensen eveneens van grote waarde. Verder blikken we terug op de themamiddag 'De natuurlijke eigenheid en gedragingen van paarden'.

De column DierWezen ontbreekt. Helaas heeft Marina Tielke onvoldoende ruimte om de redactie te blijven ondersteunen. Wij danken haar voor haar grote betrokkenheid en inzet bij de eerste 5 nummers.

De eerstvolgende themadag is op vrijdag 6 juni in Mantinge. Thema: De therapeutische waarde van dieren. Wees welkom!

Met deze nieuwsbrief informeren wij u over dierenwelzijn vanuit het perspectief van dieren zelf. Wij wensen hiermee bewustzijn te creëren rond de wederzijdse afhankelijkheid tussen mens en dier en inzicht te geven in het werkelijke wezen van dieren. Het thema dierenwelzijn raakt ons allen, bewust en onbewust. De informatie die met deze nieuwsbrief wordt vrijgegeven is input voor een maatschappelijke dialoog over wat dieren voor ons betekenen én hoe met dieren om te gaan. Inspiraties van Marieke de Vrij zijn de bron. We besteden aandacht aan de mens-dier-relatie in de breedst mogelijke zin, van gezelschapsdieren tot productiedieren en van intensieve veehouderij tot natuurbeheer. De artikelen geven informatie om binnen uw eigen mogelijkheden zelf verantwoordelijkheid te nemen. DierenPerspectief biedt nieuwe handelingsperspectieven voor u als: consument met betrekking tot het gebruik van dierlijke producten, veehouder voor de wijze van huisvesting en omgang met dieren, beleidsmaker en politicus voor dierwaardige regelgeving, leerkracht voor dierwezenlijke educatie, wetenschapper voor onderzoeksvragen en houder van gezelschapsdieren voor een dierwaardige handelwijze. Achtergrondinformatie over de onderwerpen vindt u op de gelijknamige website: www.dierenperspectief.nl

IN DEZE UITGAVE

- ✓ **ACTUEEL** Dierproeven terugdringen
De gevolgen van dierenleed voor de mensheid
- ✓ **VERDIEPING** Het welzijn van proefdieren
Huisvesting en stalgedrag van paarden
Paarden als spiegel
- ✓ **DIERENRECHTEN** Het recht zich te verlustigen vanuit speelgenot
- ✓ **QUOTE** Leren van het dierenrijk
- ✓ **INSPIREREND** Coaching en therapie met paarden
- ✓ **AGENDA**
- ✓ **COLOFON**

Actueel

Dierproeven terugdringen

Actieplan van staatssecretaris Dijkma

Eind februari 2014 presenteerde staatssecretaris Dijkma (Economische Zaken) het plan om het aantal dierproeven drastisch terug te dringen. Van de 600.000 die jaarlijks worden gedaan, zijn er ongeveer 100.000 volslagen onnodig omdat ze worden gebruikt voor het testen van stoffen waarvan de giftigheid allang is aangetoond. Het gaat om testen die verplicht moeten worden uitgevoerd om de veiligheid van stoffen te onderzoeken in alledaagse producten als wc-verfrissers, snoepjes en balpennen. Voor deze testen worden niet alleen muizen, ratten en konijnen gebruikt, maar ook honden, katten en paarden. Volgens Huub Schellekens - hoogleraar medische biotechnologie en autoriteit op het gebied van dierproeven - kan dat zonder grote problemen op een andere wijze worden gedaan. Momenteel worden onnodig veel dierproeven vooral gedaan omdat producten dan het snelst worden goedgekeurd. Werk je met alternatieven, dan vraagt alleen al het onderbouwen van je keuze om geen dierproeven in te zetten heel veel tijd en loop je ook nog eens de kans om alsnog te worden gedwongen de traditionele dierproef te doen.

Het actieplan wil dat er meer onderzoek wordt gedaan naar vervangende methoden voor dierproeven. Ook moet er gekeken worden of testen op levende wezens wel de beste manier is om vast te kunnen stellen of geneesmiddelen op de markt kunnen worden gebracht. De staatssecretaris gaat ook op zoek naar manieren waardoor dieren bij de proeven minder pijn hoeven te lijden. Ze wil de teenknip bij proefmuizen gaan verbieden. Deze teenknip wordt nu gebruikt om proefmuizen met verschillende genetische modificaties te identificeren en uit elkaar te houden. Een eerste stapje in de goede richting, maar er is nog veel meer te doen!

Campagne tegen dierproeven

De dierenbescherming voert momenteel een landelijke campagne tegen de onnodige inzet van dierproeven. De petitie kan worden getekend op: <http://www.dierenbescherming.nl/nieuws/3515>

De gevolgen van dierenleed voor de mensheid

Offervaardigheid van dieren

Als we niet beter voor onze dieren gaan zorgen zullen de gevolgen van dierenleed heel groot en onomkeerbaar zijn. Marieke de Vrij zegt daarover: "We zijn de offervaardigheid van dieren aan het overschrijden. Als daar niet snel verandering in komt, zullen wij gaan lijden aan ziekten die nu nog alleen bij dieren voorkomen. De Q-koorts is daar een voorbeeld van. Ook zal er overdracht van virussen en nieuwe ziekmakende schimmels plaatsvinden via dierlijk voedsel dat wij consumeren.

Voor de beïnvloeding van het collectief veld is het van groot belang dat dieren weer gezond en op een natuurlijke wijze kunnen leven en dat we slechts met mate gebruik maken van datgene wat ze willen offeren. De mens dient behoeder te zijn van al wat leeft op aarde en daar optimaal zelf door te groeien en zich te ontwikkelen. Wanneer hij zich wezenlijk dienstbaar richt naar wat de aarde behoeft, zal de aarde zich vruchtbaar verhouden tot hem.

Er vindt een diepgaande uitwisseling plaats tussen mensen en dieren. Dieren zullen, in hun diversiteit van zijn, in staat zijn uiteindelijk ieder onbewust element in mensen te weerspiegelen en daarmee in hun bewustzijn brengen. Als je als mens daar geen gehoor aan geeft en je eigen diepere natuur tegenwerkt, ga je daar zelf aan lijden, net zolang tot die primaire oproep weer in jezelf actief wordt en je daar gehoor aan gaat geven. Het klinkt wellicht vreemd, maar de mens zal zelf de ervaring deelachtig worden van dat wat hij nagelaten heeft."

[<lees meer>](#)

Verdieping

Het welzijn van proefdieren

Het effect van dierproeven op het wezen van proefdieren

Al in 2001 heeft Marieke de Vrij uitgebreid stilgestaan bij proefdieren in relatie tot dierenwelzijn. Door dierproeven worden dieren in zekere zin gevoelloos gemaakt voor contact met hun diepere wezen. Door onnauwkeurige handelingen krijgen dieren een desastreus zelfbeeld, een gevoel alsof er van binnen iets gestorven is; er blijft alleen nog maar een vluchtige herinnering over aan een eerder bestaan (van de soort) en het dier ervaart een heel diep gevoel van nutteloosheid. Doordat het collectief veld wordt aangetast, is er geen gezond beeld meer actief van hoe een dier normaliter zou kunnen leven, een beeld waarmee ze zich kunnen identificeren. Dat maakt dat dieren neerslachtig en uiterst depressief worden.

Alle dieren in gevangenschap ervaren een vorm van lijden. Bij proefdieren waarmee geëxperimenteerd wordt, is dat nog veel intenser. We gaan daar dieper op in aan de hand van drie soorten proefdieren: muizen, ratten en konijnen. Allereerst richten wij ons op het wezen van deze dieren en vervolgens op de effecten van dierproeven voor hun welzijn.

Wezenskenmerken van muizen

Een muis is zachtaardig, nieuwsgierig, sterk georiënteerd op zijn omgeving en doortrokken van zijn eigenwaarde. Het dier is heel beweeglijk, maakt hele snelle pasjes en bochtjes, al naar gelang van wat er in de omgeving mogelijk kan gebeuren. Een muis is een snelle graver en is zich van te voren veelal bewust van het resultaat dat hij wil bereiken. Het dier is sterk gericht op lijfsbehoud en beweegt zich dan ook zo geruisloos en onopvallend mogelijk. De muis kijkt heel gericht en heeft een sterke drang om te speuren. Hij is reuk- en snuffelgevoelig. Met zijn sensitieve snorharen bepaalt hij zijn richting en verkent hij zijn omgeving. Hij is alert, op een nieuwsgierige en nerveuze manier, en lijdt daar zelf – haast trillend - ook onder. De muis wil verder kijken dan zijn beperkte wereld en wil nieuwe horizonnen ontdekken en verkennen. Hij is geurgevoelig en sterk overprikkeld sensitief; bepaalde geuren trekken hem aan en andere stoten hem af. De muis durft ook risico's te nemen, zelfs als dat gevaar oplevert. Het is een dier dat zich plotseling kan omkeren, bijvoorbeeld bij ritselende geluiden. Daarnaast kan hij zich letterlijk muisstil houden. Sensorisch staat hij naar alle kanten open, waardoor veel dingen zijn aandacht bereiken en hij zich laat verleiden om deze van nabij te verkennen. Zijn reuk- en gezichtsvermogen zijn sterk ontwikkeld. Het gehoor is scherp, maar dat kan hij selectief gebruiken.

Effecten van dierproeven op muizen

- Organen zetten op en zwellen gedurende de proefperiodes.
- Muizen vervelen zich als proefdier enorm, want ze kunnen in hun kleine kooitje hun nieuwsgierige aard niet bevredigen.
- Het 'verlamd' stilzitten terwijl er geen gevaar is, is voor het dier een onnatuurlijk gegeven.
- Ze gaan op hun eigen staart bijten en hun pootjes krommen zich vanuit een angstgevoel dat ze niet de baas kunnen worden.
- Het keelgebied is gezwollen, deels door angst en deels door de consumptie van stoffen die on-eigen voor hen zijn.
- Vermoeidheid van de rug treedt op, want in het normale leven vormen de ruggenwervels van het dier een spanningsboog om zich snel te kunnen terugtrekken en bepaalde bewegingen te kunnen maken en om zich heel behendig alle kanten op te kunnen keren.
- Luistervermoeidheid treedt op, omdat luisteren in een laboratorium geen zin heeft. Er kan namelijk geen actie worden ondernomen op wat er gehoord wordt.
- De opsluiting maakt dat het dier zich sterker een eenling voelt dan in de vrije natuur het geval zou zijn. Zelfs wanneer meerdere muizen zich proefdierondervindelijk in één ruimte bevinden, dan nog voelt het dier zich geïsoleerd.
- Dagvermoeidheid treedt op door de lichtfrequenties waarbinnen de kooien staan. Die veroorzaken een soort flakkering in hun ogen, die hun natuurlijke manier van kijken negatief beïnvloedt. Natuurlijk licht is veel afwisselender.
- Hun zicht gaat achteruit omdat de eentonige lichtfrequentie hen moe maakt en omdat hun natuurlijke nieuwsgierigheid niet geprikkeld wordt.

[<lees verder>](#)

Dierenrechten

De rechten van dieren zijn essentieel voor het herstel van de intrinsieke waarde van het dier en het tot zijn recht laten komen van wezenskenmerken

Dierenrecht 6: Het recht zich te verlustigen vanuit speelgenot

Wanneer de zintuigen van een dier door een aangename ervaring worden geprikkeld, ervaart het zelfgenoegen in relatie tot zichzelf en soortgenoten. Zo vinden varkens bijvoorbeeld modderbaden heerlijk, kunnen koeien 's nachts intens genietend naar de sterrenhemel kijken, houden kippen van stofbaden en geiten van klimmen en klauteren.

Geiten

Wil je geiten aan hun trekken laten komen, dan dient hun leefomgeving hun voldoende ruimte te bieden en voorzien te zijn van boomstammen of planken waar ze op kunnen lopen en een verhoging waar ze op kunnen staan. Lammeren in een stal hebben er behoefte aan om op en neer te kunnen rennen en ze klimmen en klauteren het liefst op hooi- en strobalen. Geiten spelen graag met elkaar en houden schijngevechten, je ziet ze dan 'bokken'.

Varkens

Varkens zijn gewoontedieren; ze wroeten graag, gedragen zich luchtig en vrolijk en ze houden van een (met hun staart) 'kwispelend' leven. De wijze waarop ze zich waggelend voortbewegen, heeft voor het dier een bijzonder plezierige functie. Door de waggelende gang vindt er een natuurlijke massage plaats van het darmstelsel, waardoor de verteringsprocessen bevorderd worden.

Paarden

Een paard is een kuddedier, een groepsdier die soortgenoten nodig heeft om gelukkig te kunnen zijn. Van nature zijn paarden zeer actief, zo raken ze hun overvloedige energie kwijt. In de natuur loopt het paard de hele dag. Ze grazen en zoeken naar voedsel, ze doen 'een hapje en weer een stapje' waardoor ze op een dag aardige stukken afleggen. De beweging bevordert de doorbloeding en de spijsvertering. Een paard heeft veel afleiding nodig en dit kan bereikt worden door bewegingsruimte aan te bieden. Het dier vindt het geweldig om te rennen, alleen, maar ook naast elkaar door uitgestrekte velden. In de film 'De nieuwe wildernis' is dat prachtig te zien.

Koeien

Koeien houden ervan om tijdens het liggen de huid van de onderbuik te prikkelen door over rulle grassen heen te schuren; dat doet ze goed. Ze zijn er dol op om naar het geluid van waterstromen te luisteren en vinden overdrijvende wolkenpartijen een uiterst boeiende beleving. Het meedeinen in de aard van de natuur om hen heen voert spanningen af.

Kippen

Kippen houden er van om met hun snavel zand op te werpen, net zoals kinderen die in een zandbak spelen en schoon zand omhoog gooien. Het schuren van zandresten over hun snavel en neusrug geeft hun een fijne gevoelservaring, omdat ze dan ook hun sensitiviteit ten volle beleven. Als een kip genoeglijk en rustig waggelend over de aarde loopt, is het alsof die kip in een zijnsconstitutie geraakt waarin zij zich opgenomen voelt in de natuur en zichzelf in verbondenheid aan de natuur teruggeeft. Dit is vergelijkbaar met mensen die door te mediteren in een zijnservaring komen waardoor ze een gevoel hebben dat ze ruimer zijn dan hun stoffelijk lichaam.

<Lees verder>

Videotip: Ruin Santana en zijn bal <bekijk>

Verdieping

Huisvesting en stalgedrag van paarden

Huisvesting van merries

Een paard met een overheersend (dominant) karakter heeft meer ruimte nodig dan andere paarden. Die ruimte hebben ze nodig om de sociale rangorde aan te kunnen geven. Als je deze paarden in een aparte box zet, voelen ze zich ontkracht en worden ze hitsiger en onhebbelijk naar anderen, dier en mens.

Merries houden ervan om samen te scholen. Ze voelen zich dan sterker opgewassen tegen onverhoeds gedrag van hengsten die hen aantrekkelijk vinden. Plaats merries daarom in een stal in boxen naast elkaar en gescheiden van hengsten, zodat deze niet te dichtbij kunnen komen. In een vrije groepsruimte zie je dat merries de hengst in het middengedeelte laten en zelf liever aan de zijkant vertoeven, dat voelt veiliger voor hen. Als een hengst de samenscholing doorbreekt, zoeken ze elkaar daarna weer snel op. Hengsten die last hebben van andere hengsten die overheersend zijn, hebben liever een aparte box als huisvesting. Zo blijft hun eigen ego of eigenzinnigheid intact.

Ruinen

Een jonge hengst die voor het begin van zijn puberteit gecastreerd wordt, komt er beter door dan een ruïn die pas na zijn prepuberteit behandeld wordt. Op jonge leeftijd is het aanpassingsvermogen het grootst. Op latere leeftijd valt de reeds aangewakkerde geslachtsdrift ineens weg en is een herijking nodig van de eigen constitutie als hengst. Een soort gevoel van verbijstering blijft de eerste 2 tot 3 jaren na-ijlen. Ruinen gaan zich dan enigszins vergelijken met merries, ze zijn sociaal in de

[< lees meer >](#)

Paarden als spiegel voor het heractiveren van zelfrespect

Het TIJDSchrift VRIJ plaats met regelmaat artikelen over dierenwelzijn, mede op basis van inspiraties van Marieke de Vrij. Nummer 13 verschijnt binnenkort, met daarin opgenomen het artikel 'Paarden als spiegel voor het heractiveren van zelfrespect'.

In het artikel wordt nader ingegaan op de wezenskenmerken van paarden. De belangrijkste zijn:

- Het vermogen om waar te nemen wat hen niet bevalt en vervolgens mens en dier op gepaste afstand houden;
- Het vermogen om op telepathische wijze beelden over te dragen;
- Behoeftte aan het kennen van zijn eigen zeggenschap, weten tot hoe ver het kan gaan;
- Verfijnd luisteren, de betekenis achter woorden aanvoelen;
- Pas dienstbaar zijn als het voldoende ruimte krijgt om een eigen leven te leiden, eerst zichzelf zijn en pas dan gezelschapsdier zijn;
- Respectvol zijn voor andere kleine dieren;
- In staat zijn om geestelijke verwondingen en trauma's bij kinderen op een speelse wijze te helen.

Voor meer informatie en een abonnement op het TIJDSchrift VRIJ: [< informatie >](#)

Quote

"Wanneer de mens zich naar het dierenrijk richt teneinde te leren wat er in hemzelf omgaat, zullen dieren, in hun diversiteit van zijn, in staat zijn uiteindelijk ieder onbewust element in hem te weerspiegelen en daarmee in zijn bewustzijn brengen."

Marieke de Vrij

Inspirerend

In deze rubriek berichten we ieder kwartaal over een inspirerend initiatief. Ditmaal 'Het therapeutisch werken met behulp van paarden'

Agenda

Themadag

'Paarden als spiegel'

17 mei 2014 te Aalburg (NB)

Themadag

'De therapeutische waarde van dieren'

6 juni 2014 te Mantinge (Dr)

Voor nadere informatie:

www.dierenperspectief.nl/agenda.html

Coaching en therapie met paarden

Nella van Wijgerden uit Noordwolde was deelnemer aan de studiemiddag van 6 december 2013 en gebruikt zelf haar paarden bij het begeleiden van cliënten en bedrijven. Nella: "Zoals Marieke benoemd dat paarden tot veel bereid zijn in contact met mensen en doorgaans beschikken over een hoge bemiddelingsfunctie, merk ik dat natuurlijk ook op als we aan het werk zijn. Zij maken gebruik van hun 'waarschuwingssysteem' als: energie-uitstraling, oren-, nek-, hals- en staartbewegingen, houding, benen en hoeven. Alles doet mee. Uiteraard dien ik wel gevoel van de juiste afstemming te hebben om de paarden goed waar te nemen, 'te lezen'. Want als in het therapeutisch werken met paarden hun grens wordt overschreden, kunnen ze zich terugtrekken en uit verbinding gaan."

Client Annet

Annet, 36 jaar heeft een probleem met in verbinding gaan en tevens angst voor nabijheid. Nella: "Dit is alles wat ik weet, ik doe geen intakegesprek en ik wil geen verdere achtergrondinformatie. Vervolgens gaan we naar de kudde en ik vraag haar een paard te kiezen. Uit de groep van 6 paarden durft ze niet te kiezen met welk paard we gaan werken. In dat geval maak ik naar aanleiding van haar thema een keuze, deels intuïtief, deels op kennis. Frodo, een ruïn van 9 jaar gaat mee. Hij heeft een naar binnen gekeerd karakter, gaat niet makkelijk in verbinding, en al helemaal niet als dat wordt afgedwongen. Stap 1 is waarnemen, en de cliënt laten benoemen wat er zoal bij haar gebeurt, wat ze voelt, ziet enz. Uitgangspunt waarmee ik dan werk is o.a. 'de 7 lagen van bewustzijn' te weten: fysiek, emotioneel, mentaal, energetisch, sociaal, spiritueel en ziel. Wat zich hiervan aandient krijgt aandacht. Meestal komen de eerste 5 lagen afwisselend langs. Annet voelt dat haar hart bonst, ze krijgt het koud, en ze voelt een mate van angst (fysiek- en emotioneel bewustzijn). Ik neem waar dat ook haar ademhaling hoog en oppervlakkig is en dat ze niet gegrond is. Ik benoem dat niet maar stel vragen, waardoor ze er zelf achter kan komen wat er in haar gebeurt. We besteden hier aandacht aan. Zodra er weer rust en ontspanning is, durft Annet met een lange lijn (de zgn. *leadrope* die aan het halster vastzit) op twee meter afstand voor het paard te lopen. Frodo volgt haar. Dan is er al wat verbinding via de leadrope, maar de energievelden van paard en cliënt zijn dan nog niet echt afgestemd. Vervolgens vraag ik Annet om op 2 tot 3 meter afstand om te draaien en stil te staan. Daarna weer ervaren, waarnemen en voelen. Dan volgt een volgende stap: ik vraag haar één stap te zetten richting Frodo, die stilstaat. Er is twijfel, onrust en weerstand bij Annet. Dan opeens zet Frodo 2 stappen in de richting van Annet. Ik ben verrast en geraakt. Annet blijft staan en roept: "Dit is eng, dit kan niet".

[<lees verder>](#)

Colofon

Nieuwsbrief DierenPerspectief is een initiatief van Wim van Oort, ambassadeur Dierenwelzijn van de Stichting De Vrije Mare.

Inhoudelijke bronnen zijn inspiraties van Marieke de Vrij, maatschappelijk raadvrouw van Stichting De Vrije Mare.

Vormgeving en redactie: Ciske Quant, Adri van Weelden, Regine Scholte, Marja Kolles, Elsy Kloeg en Wim van Oort.

Vragen en reacties: contact@dierenperspectief.nl

Nieuwsbrief ontvangen: contact@dierenperspectief.nl

Achtergrondinformatie: www.dierenperspectief.nl

Dierenperspectief automatisch digitaal ontvangen?

U kunt zich gratis abonneren.

Voel u vrij om ook anderen op deze nieuwsbrief te attenderen.